Zarządzenie nr 36/2026
Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wlkp.
z dnia 29 września 2026 r.
w sprawie wprowadzenia Regulaminu stosowania środka przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wlkp.

Podstawa prawna:
Art. 122 ustawy z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U.2026.163) oraz art.11 pkt 1-3, 6, 8, 10 i 12-14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 555 i 820).

§1

Dyrektor Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego wprowadza *Regulamin stosowania środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wlkp.* stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia.

§3

Traci moc zarządzenie nr 12/2009 Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wlkp. z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie stosowania środków przymusu bezpośredniego wobec wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wlkp.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 29 września 2026 r.

DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO
W KOŹMINIE WIELKOPOLSKIM
mgr Paweł Rudnicki

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 36/2026
Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wlkp.
z dnia 29 września 2026 r.
w sprawie wprowadzenia Regulaminu stosowania środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wlkp.

Regulamin stosowania środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wlkp.

§ 1

Postanowienia ogólne.

1. Regulamin określa zasady stosowania wobec nieletnich umieszczonych w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wlkp., zwanego dalej „Ośrodkiem", środka przymusu bezpośredniego w postaci **siły fizycznej**.
2. Podstawę prawną stosowania siły fizycznej stanowią:
   a) art. 122 ustawy z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U.2026.163);
   b) art. 11 pkt 1-3, 6, 8, 10 i 12-14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 555 i 820).
3. Pracownik Ośrodka jest uprawniony do użycia siły fizycznej w granicach określonych przepisami prawa.
4. Siła fizyczna może być stosowana wyłącznie w sytuacjach określonych w niniejszym Regulaminie i przepisach prawa.

§ 2

Zasady stosowania siły fizycznej.

1. Siłę fizyczną stosuje się wyłącznie wtedy, gdy:
   a) środki oddziaływania psychologiczno-pedagogicznego okazały się bezskuteczne;
   b) zachodzi jedna z sytuacji określonych w §3;
   c) zastosowanie siły jest niezbędne do osiągnięcia celu interwencji.
2. Siłę fizyczną stosuje się:
   a) w sposób niezbędny do osiągnięcia celu;
   b) proporcjonalnie do stopnia zagrożenia;
   c) z zastosowaniem możliwie najmniejszej dolegliwości;
   d) w sposób powodujący możliwie najmniejszą szkodę;
   e) z zachowaniem szczególnej ostrożności.
3. Po osiągnięciu celu interwencji należy **niezwłocznie zaprzestać stosowania siły fizycznej**.
4. Siła fizyczna nie może być stosowana jako kara, środek dyscyplinujący, forma odwetu ani sposób wymuszania posłuszeństwa poza przypadkami określonymi w ustawie.

§ 3

Przypadki dopuszczalnego użycia siły fizycznej.

1. Siłę fizyczną można zastosować wyłącznie w przypadku bezskuteczności środków oddziaływania psychologiczno-pedagogicznego, gdy zachodzi co najmniej jedna z poniższych sytuacji:

a) wyegzekwowanie wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez uprawnionego poleceniem **(**art. 11 pkt 1 ustawy);
b) odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby (art. 11 pkt 2);
c) przeciwdziałanie czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby (art. 11 pkt 3);
d) ochrona porządku lub bezpieczeństwa na obszarze lub w obiektach chronionych przez uprawnionego **(**art. 11 pkt 6);
e) przeciwdziałanie niszczeniu mienia (art. 11 pkt 8);
f) ujęcie osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą (art. 11 pkt 10);
g) pokonanie biernego oporu (art. 11 pkt 12);
h) pokonanie czynnego oporu (art. 11 pkt 13);
i) przeciwdziałanie czynnościom zmierzającym do autoagresji (art. 11 pkt 14).

§ 4

Formy siły fizycznej.

1. Siła fizyczna może być stosowana w postaci:
   a) technik transportowych;
   b) technik obrony;
   c) technik ataku;
   d) technik obezwładnienia.
2. Rodzaj zastosowanej techniki należy dobrać odpowiednio do zachowania nieletniego i stopnia zagrożenia.
3. Techniki obezwładnienia stosuje się w celu pozbawienia nieletniego swobody ruchów lub czasowego wyeliminowania zagrożenia.
4. Nie wolno stosować techniki powodującej większą dolegliwość, jeżeli cel można osiągnąć przy zastosowaniu techniki mniej dolegliwej.

§ 5

Postępowanie przed użyciem siły fizycznej.

1. Przed użyciem siły fizycznej pracownik, jeżeli pozwalają na to okoliczności, powinien:
   a) wezwać nieletniego do zachowania zgodnego z prawem;
   b) wydać jasne i zrozumiałe polecenie;
   c) uprzedzić nieletniego o zamiarze zastosowania siły fizycznej.
2. Wezwania i uprzedzenia nie stosuje się, jeżeli:
   a) występuje bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub wolności pracownika albo innej osoby;
   b) zwłoka mogłaby spowodować niebezpieczeństwo dla dobra chronionego prawem.
3. Pracownik może wezwać innych pracowników do pomocy, jeżeli jest to możliwe i nie zwiększa zagrożenia.

§ 6

Zasady prowadzenia interwencji.

Pracownik podejmujący interwencję powinien działać spokojnie i zdecydowanie.

1. W czasie interwencji należy:
   a) ograniczyć zastosowanie siły do zakresu niezbędnego do osiągnięcia celu;
   b) unikać działań mogących spowodować niepotrzebne obrażenia;
   c) obserwować stan nieletniego;

d) zaprzestać stosowania siły natychmiast po ustaniu przyczyny jej zastosowania.

2. W przypadku współdziałania kilku pracowników interwencję należy prowadzić w sposób skoordynowany, z wyznaczeniem osoby kierującej działaniem, o ile jest to możliwe.

§ 7

Szczególne zasady bezpieczeństwa.

1. W czasie stosowania siły fizycznej należy zwracać szczególną uwagę na możliwość wystąpienia:
   a) trudności w oddychaniu;
   b) utraty przytomności;
   c) urazu głowy;
   d) innych objawów zagrożenia życia lub zdrowia.
2. W przypadku wystąpienia takich objawów należy natychmiast przerwać interwencję w zakresie, w jakim pozwalają na to okoliczności, oraz udzielić pomocy.

§ 8

Postępowanie po zastosowaniu siły fizycznej.

1. Po zakończeniu interwencji pracownik:
   a) sprawdza stan nieletniego;
   b) w razie potrzeby udziela pierwszej pomocy;
   c) w razie potrzeby zapewnia wezwanie pomocy medycznej;
   d) niezwłocznie informuje przełożonego;
   e) sporządza wymaganą notatkę.
2. Jeżeli w wyniku zastosowania siły fizycznej nastąpiło zranienie lub wystąpiły widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia, należy niezwłocznie udzielić pierwszej pomocy, a w razie potrzeby zapewnić wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

§ 9

Dokumentowanie.

1. Każde użycie siły fizycznej wobec nieletniego w Ośrodku musi zostać udokumentowane w notatce i zapisane w *Rejestrze przypadków zastosowania środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wlkp.*
2. Każdy wpis w Rejestrze musi zawierać następujące pola danych:
   a) numer porządkowy wpisu;
   b) data i godzina wydarzenia;
   c) dane nieletniego;
   d) wskazanie przyczyny i podstawy prawnej zastosowania środka;
   e) opis zastosowanej techniki;
   f) opis skutków zastosowania siły;
   g) powiadomione instytucje;
   h) data dokonania wpisu;
   i) podpis osoby dokonującej wpisu;
   j) podpis Dyrektora.

3. **Notatkę sporządza pracownik, który zastosował siłę fizyczną.**

4. Notatkę przekazuje się Dyrektorowi Ośrodka każdorazowo, niezależnie od skutku zastosowania siły fizycznej.
5. Notatka powinna zawierać co najmniej:
    a) datę, godzinę i miejsce zdarzenia;
    b) dane nieletniego;
    c) opis zachowania nieletniego;
    d) wskazanie przyczyny i podstawy prawnej zastosowania środka;
    e) opis czynności podjętych przed zastosowaniem siły;
    f) opis zastosowanej techniki;
    g) czas trwania interwencji;
    h) opis skutków zastosowania siły;
    i) informację o udzielonej pomocy;
    j) dane świadków, jeżeli byli obecni;
    k) podpis pracownika stosującego siłę fizyczną.

§ 10

Obowiązki dyrektora

1. O każdym użyciu środka przymusu bezpośredniego wobec nieletniego Dyrektor Ośrodka niezwłocznie powiadamia:
    a) sędziego rodzinnego sprawującego nadzór nad Ośrodkiem;
    b) sąd rodzinny wykonujący środek wychowawczy.
2. Dyrektor dokonuje analizy każdego przypadku użycia siły fizycznej pod kątem:
    a) zasadności;
    b) legalności;
    c) prawidłowości;
    d) proporcjonalności zastosowanej siły;
    e) prawidłowości dokumentowania.

§ 11

Najważniejsze zasady dla pracownika.

1. Przed i w trakcie interwencji pracownik powinien:
    a) ocenić zagrożenie;
    b) wydać jasne polecenie;
    c) jeżeli jest to możliwe - uprzedzić o zastosowaniu siły;
    d) uwzględnić, czy środki oddziaływania psychologiczno-pedagogicznego były bezskuteczne;
    e) zastosować tylko tyle siły, ile jest niezbędne;
    f) dobrać najmniej dolegliwą technikę odpowiednią do sytuacji;
    g) obserwować stan nieletniego;
    h) gdy cel zostanie osiągnięty - natychmiast przerwać stosowanie siły;
    i) po interwencji pamiętać o: pomocy, zgłoszeniu i notatce.
2. Zakaz nadużywania siły.
3. Zabrania się stosowania siły fizycznej:
    a) jako kary;
    b) w celu odwetu;
    c) w celu poniżenia lub zastraszenia nieletniego;
    d) po ustaniu zachowania uzasadniającego interwencję;
    e) w zakresie większym, niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu;

f) w sposób powodujący niepotrzebne cierpienie lub obrażenia.

4. Każdy przypadek przekroczenia uprawnień lub zasad stosowania siły fizycznej podlega wyjaśnieniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 13

Postanowienia końcowe.

1. Pracownik Ośrodka jest zobowiązany znać i stosować niniejszy Regulamin oraz przepisy dotyczące środków przymusu bezpośredniego.
2. W sprawach nieuregulowanych Regulaminem stosuje się przepisy ww. ustaw.
3. Regulamin wchodzi w życie z dniem 29 września 2026 r.